

ĐOÀN KẾT, TẬP HỢP THANH NIÊN, SINH VIÊN VIỆT NAM Ở NƯỚC NGOÀI

NGUYỄN ĐẮC VINH *

Đoàn kết, tập hợp thanh niên, sinh viên Việt Nam ở nước ngoài không chỉ giúp họ ý thức hơn về nghĩa tình dòng giống “con Rồng, cháu Tiên”, mà còn tạo điều kiện thuận lợi để thanh niên, sinh viên được thể hiện những nhu cầu, nguyện vọng chính đáng của mình, tích cực đóng góp trí và lực phục vụ công cuộc xây dựng, bảo vệ Tổ quốc.

CÔNG tác vận động người Việt Nam ở nước ngoài nói chung và việc đoàn kết, tập hợp thanh niên, sinh viên kiều bào và lưu học sinh đang học tập, sinh sống ở nước ngoài hướng về Tổ quốc nói riêng luôn có một vị trí quan trọng trong chính sách đại đoàn kết dân tộc của Đảng và Nhà nước ta. Nghị quyết số 36 của Bộ Chính trị về công tác đối với người Việt Nam ở nước ngoài nêu rõ: Người Việt Nam ở nước ngoài là bộ phận không tách rời và là một nguồn lực của cộng đồng dân tộc Việt Nam, là nhân tố quan trọng góp phần tăng cường quan hệ hợp tác, hữu nghị giữa nước ta với các nước. Đặc biệt, trong bối cảnh đất nước ta đang trong thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa và hội nhập kinh tế quốc tế sâu rộng, việc đoàn kết, tập hợp thanh niên kiều bào, thanh niên, sinh viên Việt Nam ở nước ngoài càng có vai trò quan trọng trong việc phát huy nguồn lực con người về cả trí và lực, tâm và tài... phục vụ đắc lực sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc xã hội chủ nghĩa.

Hiện nay, có khoảng 3.5 triệu kiều bào người Việt đang sinh sống tại hơn 90 quốc gia

và vùng lãnh thổ trên thế giới, trong đó có hơn 500.000 thanh niên, sinh viên Việt Nam đang học tập, nghiên cứu ở gần 40 quốc gia và vùng lãnh thổ. Theo dự báo, trong thời gian tới, con số này sẽ tiếp tục tăng nhanh do ảnh hưởng của toàn cầu hóa và xu thế hội nhập văn hóa, giáo dục, kinh tế, khoa học - công nghệ... giữa nước ta và các nước khác trên thế giới. Đặc biệt, đối tượng du học sinh tự túc sẽ ngày càng tăng về số lượng, đa dạng về địa bàn quốc gia và lĩnh vực đào tạo; số lượng chuyên gia, lao động xuất khẩu, người Việt Nam làm việc ở các nước cũng có xu hướng tiếp tục tăng nhanh.

Thông qua định hướng, chỉ đạo của lãnh đạo Đảng, Nhà nước, những năm vừa qua, bên cạnh các hoạt động đoàn, hội đa dạng trong nước, Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh không ngừng tăng cường tính chủ động, tích cực trong việc gây dựng các phong trào, hoạt động đoàn, hội... hướng tới mục tiêu thu hút, tập hợp đối tượng thanh niên, sinh viên

* Bí thư Ban Chấp hành Trung ương Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh, Chủ tịch Hội Sinh viên Việt Nam

Việt Nam ở nước ngoài trong một khối đoàn kết, thống nhất dưới nhiều hình thức đa dạng:

- *Tập trung trước tiên chăm lo công tác củng cố, xây dựng mới tổ chức đoàn, hội, đặc biệt là các tổ chức đoàn, hội ở nước ngoài*, nhằm bảo đảm tăng cường mối liên hệ mật thiết giữa Trung ương Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh, Hội Liên hiệp Thanh niên Việt Nam, Hội Sinh viên Việt Nam với các tổ chức đoàn, hội này; đồng thời, tạo sự vững mạnh từ gốc về cơ cấu tổ chức và nhân lực phục vụ việc gây dựng, phát động, phát triển các hoạt động, phong trào.

- *Trung ương Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh đã ban hành hướng dẫn về quy trình thành lập, công nhận, tổ chức sinh hoạt đoàn, hội, các quy định về quản lý đoàn viên, hội viên ở ngoài nước gửi đến các đảng ủy ngoài nước để phối hợp chỉ đạo thanh niên, sinh viên ở nước ngoài một cách đồng bộ.*

- *Tăng cường triển khai công tác thông tin, giáo dục thanh niên, sinh viên Việt Nam ở nước ngoài nhằm phối hợp cung cấp thông tin và định hướng hoạt động đoàn, hội và phong trào thanh niên cho các cơ sở đoàn, hội ở ngoài nước.* Phát huy vai trò hệ thống báo chí của đoàn, hội, nhất là các báo điện tử, website Đoàn Thanh niên, cổng thông tin điện tử Thánh Gióng... với các chuyên đề, chuyên mục, tin, bài đa dạng về công tác thanh niên ngoài nước. Thông qua hệ thống thông tin này, tạo những "kênh mở", những diễn đàn giúp thanh niên, sinh viên có cơ hội thể hiện các nhu cầu, nguyện vọng, ý kiến phản hồi chính đáng của mình. Từ đó, giúp lãnh đạo Đoàn đề ra các kế hoạch, hoạt động phù hợp và sát với yêu cầu và điều kiện của tình hình thực tiễn hơn.

- *Phối hợp với các đảng ủy nước ta ở nước ngoài định hướng hoạt động cho các tổ chức thanh niên, sinh viên Việt Nam ở ngoài nước nhân những dịp cao điểm, lễ, tết... như: Tháng*

Thanh niên, Chiến dịch thanh niên tình nguyện hè hằng năm, dịp Tết Nguyên đán...

Nhờ đó, tính đến tháng 3-2008, thông qua các kênh của Đoàn, Hội, đã tập hợp được khoảng 30.000 đoàn viên sinh hoạt tại 200 chi đoàn và 3 tổ chức Hội Sinh viên Việt Nam tại Pháp, Hà Lan và Hàn Quốc. Ngoài ra, với sự chỉ đạo, hỗ trợ của đảng ủy ngoài nước, đại sứ quán, hiện đã thành lập và duy trì hoạt động của trên 30 Hội Thanh niên, Sinh viên Việt Nam ở các nước, tiêu biểu như ở Trung Quốc, Xin-ga-po, Vê-nê-xu-ê-la, Phi-líp-pin, Ô-xtrây-li-a, Mê-hi-cô, Nhật Bản... Ở nhiều nước khác, tổ chức Hội Sinh viên Việt Nam cũng được xúc tiến thành lập. Từ đó, hướng đội ngũ thanh niên, sinh viên sống ngày càng có lý tưởng, có mục đích, phấn đấu học tập, rèn luyện, làm việc không chỉ vì sự tiến bộ của bản thân, mà còn tích cực góp trí và lực của mình phục vụ sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

Tuy nhiên, bên cạnh những kết quả bước đầu nói trên, công tác đoàn kết, tập hợp thanh niên, sinh viên Việt Nam ở nước ngoài vẫn còn tồn tại không ít hạn chế, vướng mắc. Điển hình là, *thứ nhất*, cơ chế cho việc xây dựng tổ chức và hoạt động của tổ chức đoàn nói riêng, tổ chức thanh niên Việt Nam nói chung ở nước ngoài còn gặp nhiều khó khăn cả về cơ sở pháp lý (đối với pháp luật trong nước và của cả nước sở tại), cơ cấu tổ chức, cán bộ chuyên trách, quản lý đoàn viên, hội viên và cơ quan chịu trách nhiệm trực tiếp chỉ đạo hoạt động của các tổ chức này. *Thứ hai*, việc giữ liên lạc, thông tin thường xuyên, liên tục hai chiều giữa cơ quan đoàn, hội ở trong nước với ngoài nước và ngược lại vẫn còn hạn chế do khoảng cách về địa lý, sự liên kết các thành viên không chặt chẽ, chủ yếu chỉ thông qua mạng in-tơ-nét, hoặc điện thoại. *Thứ ba*, sự phối hợp giữa các bộ, ngành, cơ quan và các bên cử người đi học, lao động ở nước ngoài còn thiếu chặt chẽ, thậm chí không ít nơi bị buông lỏng. *Thứ tư*,

cơ chế về nguồn lực nói chung (cả về nhân lực và tài chính) phục vụ việc chỉ đạo, tổ chức hoạt động thanh niên ngoài nước còn rất khó khăn và hầu như chưa có quy định nào cụ thể, chủ yếu nhờ các nguồn tài trợ.

Dưới ảnh hưởng của xu thế toàn cầu hóa và trước âm mưu “diễn biến hòa bình” của các thế lực phản động..., hơn bao giờ hết, công tác đoàn kết, tập hợp thanh niên, sinh viên Việt Nam ở nước ngoài trong giai đoạn hiện nay đóng vai trò cực kỳ quan trọng và cấp thiết, bởi chỉ khi tập hợp được họ trong một khối thống nhất, đoàn kết một lòng, thì mới có thể phát huy tối đa sức mạnh và nguồn lực dồi dào của tuổi trẻ Việt Nam, từ đó góp phần làm nên những “mùa xuân của xã hội”; đồng thời, tranh thủ được sự ủng hộ, đồng tình của đông đảo bạn bè quốc tế. Do đó, vừa qua, Ban Thường vụ Trung ương Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh đã ban hành Kết luận số 157 KL/TWĐTN về “Một số giải pháp tăng cường đoàn kết, tập hợp thanh niên và xây dựng tổ chức đoàn, hội ở nước ngoài giai đoạn 2008 -2012”. Về quan điểm, Kết luận khẳng định: Công tác đoàn kết, tập hợp thanh niên và xây dựng tổ chức đoàn, hội ở ngoài nước là một bộ phận quan trọng không thể tách rời công tác đoàn và phong trào thanh thiếu nhi, góp phần thực hiện hiệu quả chủ trương của Đảng về phát huy sức mạnh đại đoàn kết dân tộc.

Thời gian tới, phát huy tinh thần tuổi trẻ Việt Nam xung kích, đoàn kết, sáng tạo, Trung ương Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh tập trung tiến hành các hoạt động trọng tâm nhằm thu hút, tập hợp đông đảo hơn nữa lực lượng thanh niên, sinh viên Việt Nam ở nước ngoài:

Một là, tăng cường sự phối hợp chặt chẽ với đảng ủy, đại sứ quán Việt Nam tại các nước trên thế giới trong công tác tập hợp, trong việc tổ chức các phong trào, hoạt động xã hội,

đoàn, hội... nhằm thu hút sự chú ý, quan tâm và tích cực tham gia của lực lượng thanh niên, sinh viên Việt Nam ở nước ngoài.

Hai là, tập trung làm tốt hơn nữa công tác thông tin, tuyên truyền giáo dục của Trung ương Đoàn đối với thanh niên, sinh viên Việt Nam học tập, công tác và sinh sống ở nước ngoài. Chỉ đạo các báo, tạp chí, các trang thông tin điện tử của Đoàn, Hội mở chuyên mục tuyên truyền, thông tin về công tác đoàn, hội và phong trào thanh niên ngoài nước; giới thiệu các gương thanh niên, sinh viên Việt Nam ở nước ngoài có thành tích tiêu biểu trong học tập, lao động, hoạt động xây dựng cộng đồng và hướng về Tổ quốc... nhằm góp phần khơi dậy lòng yêu nước, tinh thần tự hào dân tộc, tạo không khí thi đua học tập, lao động rộng khắp trong đội ngũ thanh niên, sinh viên Việt Nam ở ngoài nước. Hoạt động này cũng chính là cách hữu hiệu tạo động lực thúc đẩy thanh niên trong nước phấn đấu hơn nữa trong học tập, lao động, cống hiến cùng đóng góp vì sự phát triển của đất nước.

Ba là, tổ chức các hình thức diễn đàn, giao lưu trực tuyến để thanh niên, sinh viên ở nước ngoài đóng góp ý kiến xây dựng đất nước, góp ý cho công tác tổ chức và hoạt động của Đoàn, Hội trong thanh niên, sinh viên ở ngoài nước. Trung ương Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh phối hợp với Đài Truyền hình Việt Nam, Đài Tiếng nói Việt Nam xây dựng các chương trình dành riêng cho thanh niên, sinh viên Việt Nam ở nước ngoài.

Bốn là, coi trọng việc đầu tư tổ chức các hoạt động hỗ trợ thanh niên, sinh viên Việt Nam học tập, công tác và sinh sống ở nước ngoài. Phát huy tối đa việc tổ chức các hoạt động rộng khắp trong thanh niên, nhất là sinh viên, thông qua mạng in-tơ-nét; đa dạng hóa, mềm hóa các mô hình hoạt động câu lạc bộ, đội, nhóm như: câu lạc bộ du học sinh, câu lạc bộ theo sở thích, chuyên ngành; tổ chức các hoạt động thi đua nghiên cứu khoa học, chia sẻ

tài liệu, kiến thức về học thuật. Các tỉnh, thành Đoàn chủ động tổ chức gặp mặt, giao lưu với sinh viên, thanh niên Việt Nam ở nước ngoài về nước nhân dịp tết, hè. Tổ chức gặp gỡ thanh niên, sinh viên kiều bào ở ngoài nước, các hình thức trại hè kết hợp du lịch tìm hiểu văn hóa, học tiếng Việt, hoạt động tình nguyện ở trong nước. Trung ương Đoàn phối hợp với Đảng ủy Ngoài nước, Bộ Ngoại giao, Ủy ban Nhà nước về người Việt Nam ở nước ngoài chỉ đạo tổ chức trên diện rộng “Ngày Việt Nam”, “Ngày văn hóa Việt Nam” ở các nước nhân dịp Quốc khánh, Tết cổ truyền dân tộc.

Năm là, củng cố, xây dựng tổ chức Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh, Hội Liên hiệp Thanh niên Việt Nam, Hội Sinh viên Việt Nam ở nước ngoài làm cơ sở mở rộng mặt trận tập hợp, đoàn kết thanh niên, sinh viên Việt Nam ở nước ngoài. Trước mắt, cần hoàn thiện quy định về tổ chức bộ máy, cán bộ và hoạt động của tổ chức đoàn, hội ở nước ngoài cho phù hợp đặc thù địa bàn, đối tượng và dễ vận dụng thực hiện. Xây dựng lực lượng nòng cốt của Đoàn, Hội trong thanh niên ngoài nước, trong đó chú trọng giao nhiệm vụ, phát huy vai trò của đội ngũ cựu cán bộ đoàn, hội trong nước. Tiến hành nghiên cứu, xây dựng kế hoạch và tổ chức thí điểm hình thành tổ chức bộ máy theo mô hình ban cán sự đoàn ở một số địa bàn trọng điểm. Trung ương Đoàn sẽ tiếp tục phối hợp chặt chẽ với Đảng ủy Ngoài nước định kỳ tổ chức nghiên cứu, khảo sát tình hình thanh niên, công tác đoàn ở ngoài nước; tổ chức tập huấn nghiệp vụ công tác đoàn, hội cho cán bộ phụ trách công tác thanh niên ở ngoài nước; định kỳ cung cấp thông tin chỉ đạo và thông tin công tác đoàn tới các cơ sở đoàn ở nước ngoài. Đồng thời, tiến hành hoàn thiện các tài liệu nghiệp vụ công tác đoàn, tài liệu học tập lý luận chính trị, tài liệu hướng dẫn hoạt động thanh niên ngoài nước để cung cấp cho các tổ chức đoàn, các cán bộ, đoàn viên thanh niên ở ngoài nước. Định kỳ xét trao tặng các hình thức khen thưởng, các giải thưởng

của Đoàn cho đoàn viên, tổ chức đoàn, hội ở ngoài nước có thành tích xuất sắc. Nghiên cứu đề có những hình thức giải thưởng dành riêng cho thanh niên, sinh viên Việt Nam ở nước ngoài, thanh niên kiều bào.

Sáu là, tăng cường tham mưu, đề xuất với Đảng, Nhà nước, đồng thời tích cực, chủ động phối hợp với các bộ, ngành trong việc tạo cơ chế, điều kiện thuận lợi cho công tác tập hợp, đoàn kết thanh niên, sinh viên Việt Nam ở nước ngoài và xây dựng tổ chức đoàn, hội. Trong đó, chú trọng xây dựng cơ sở pháp lý, cơ chế về tổ chức, nguồn lực, lãnh đạo, chỉ đạo, thống nhất quản lý của Đảng, Nhà nước, các bộ, ngành hữu quan đối với công tác đoàn, hội và hoạt động của thanh niên ngoài nước. Bên cạnh đó, Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh cũng cần chủ động phối hợp hoạt động hơn nữa với Đảng ủy Ngoài nước, Bộ Ngoại giao, Ủy ban Nhà nước về người Việt Nam ở nước ngoài nhằm tạo sự thống nhất, đồng bộ trong việc tập hợp đoàn kết, định hướng chỉ đạo hiệu quả các tổ chức đoàn, hội, tổ chức thanh niên Việt Nam ở nước ngoài.

Có thể khẳng định, tập hợp đoàn kết thanh niên, sinh viên Việt Nam ở nước ngoài, giúp đỡ lẫn nhau trong học tập, lao động, xây dựng cộng đồng gắn bó, đoàn kết, giữ gìn bản sắc văn hóa dân tộc, hướng về Tổ quốc và tuyên truyền, quảng bá hình ảnh Việt Nam ở nước ngoài là một trong những nhiệm vụ quan trọng của tuổi trẻ Việt Nam, của công tác thanh niên nói chung. Phát huy vai trò của Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh, Hội Liên hiệp Thanh niên Việt Nam, Hội Sinh viên Việt Nam trong việc đoàn kết, tập hợp đông đảo thanh niên, sinh viên Việt Nam ở nước ngoài sẽ góp phần tích cực vào sự nghiệp phát triển thanh niên Việt Nam, tăng cường quan hệ hữu nghị giữa nước ta với các nước, xây dựng khối đại đoàn kết dân tộc và đóng góp vào thực hiện mục tiêu: “Dân giàu, nước mạnh, xã hội công bằng, dân chủ, văn minh” của đất nước ta trong thời đại ngày nay. □